

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący)

SSN Paweł Księżak

SSN Mirosław Sadowski (sprawozdawca)

w sprawie z protestu T.D.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na 15 października 2023 r.,

z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 12 grudnia 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

[ms]

UZASADNIENIE

W dniu 27 października 2023 r. do sadu Najwyższego wpłynęło pismo następującej treści:

„Dnia, 15 października. 2023 roku, ja niżej podpisany T. D., (...) pełniąc obowiązki służbowe oficera marynarki handlowej, na statku mv „M.”, pod banderą brytyjską, śledząc w szeroko pojętych mediach, informacje dotyczące wyborów i

referendum 2023, byłem świadkiem nieprawidłowości związanych z publikacją sondażowych wyników wyborów, o godz. 21:01 czasu polskiego.

Tak jak wskazałem powyżej, chwilę po godzinie 21:00 w mediach pojawiła się informacja o sondażowych wynikach wyborów, podczas gdy w wielu Obwodowych Komisjach Wyborczych, na terenie całego kraju, głosowanie, ze względu na dużą frekwencję, nie zostało jeszcze zakończone. Podawanie do wiadomości publicznej, powyższych informacji, mogło mieć niebagatelny wpływ na rozdział mandatów, zwłaszcza iż w całym szeregu obwodów, o rozdziale mandatów decydowały grupy znacznie poniżej 100 (słownie: stu) osób.

W związku z pełnieniem obowiązków służbowych poza granicami kraju, na statku, bez dostępu do poczty, jestem zmuszony niniejszy protest skierować, za pośrednictwem mojej małżonki D. D..”

Przewodniczący Państwowej Komisji wyborczej oraz Prokurator Generalny wniesli o pozostawienie protestu bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Protest należało pozostawić bez rozpoznania.

Zgodnie z art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277 ze zm., dalej: „k.wyb.”) przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

1. dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów;
2. naruszenia przepisów Kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Protest przeciwko ważności wyborów z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, o którym mowa w § 1, lub naruszenia przez właściwy organ wyborczy przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów może wnieść wyborca,

którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania (art. 82 § 2 k.wyb.).

Protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu RP wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego (art. 241 § 1 k.wyb.). Ponadto wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których je opiera (art. 241 § 3 k.wyb.). Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków określonych w art. 241 k.wyb. Zgodnie z art. 242 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym. Warunki pisma procesowego zostały zaś ujęte w art. 126 i nast. k.p.c. Powyższe przepisy znajdują zastosowanie również w przypadku wniesienia protestu przeciwko ważności wyborów do Senatu (art. 258 k.wyb.).

Skarżący w treści pisma wskazał, że przebywa w Zatoce [...]i pismo skierował za pośrednictwem żony, przy czym brak jest informacji w jaki sposób pismo miałooby dotrzeć do D. D.. Przesyłka zawierająca pismo skarżącego została nadana w S. w dniu 25 października 2023 r.

Wobec powyższego nie ulega wątpliwości, że przesłane do sądu Najwyższego „pismo” jest wydrukiem skanu, zatem nie spełnia warunków formalnych pisma procesowego, któremu Sąd Najwyższy może nadać prawidłowy bieg. Pismo nie jest oryginałem i nie zawiera podpisu skarżącego.

Podkreślić należy, że Sąd Najwyższy uchwałą z 25 października 2023 r., I NKP 8/23, której nadano moc zasady prawnej, jednoznacznie stwierdził, że „w postępowaniach zainicjowanych protestami przeciwko ważności wyborów: do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277, ze zm.), a także

w postępowaniu zainicjowanym protestem przeciwko ważności referendum, o którym mowa w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851, ze zm.), nie mają zastosowania przepisy art. 130 § 1-2 oraz art. 130^{1a} § 1-3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1550, ze zm.)”. W sprawach dotyczących protestów wyborczych nie wzywa się zatem skarżących do uzupełnienia braku formalnego pisma.

Wniesiony protest obarczony jest zatem brakami formalnymi, które nie podlegają konwalidacji w niniejszym postępowaniu.

Zgodnie natomiast z art. 241 § 2 k.wyb. w odniesieniu do wyborcy przebywającego za granicą lub na polskim statku morskim wymogi wymienione w § 1 uważa się za spełnione, jeżeli protest został złożony odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi lub kapitanowi statku. Wyborca obowiązany jest dołączyć do protestu zawiadomienie o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju, pod rygorem pozostawienia protestu bez biegu. Skarżący miał zatem możliwość prawidłowego wniesienia protestu wyborczego przeciwko ważności wyborów do sejmu RP i Senatu RP przeprowadzonych w dniu 15 października 2023 r.

Mając na uwadze powyższe, Sad Najwyższy na podstawie art. 243 § 1 k.wyb. w zw. z art. 258 k.wyb. orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[a!]